

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19CoP/75/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8224201938
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Tobiašová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2026:8224201938.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Tobiašovej a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Elišky Har Tzvi vo veci starostlivosti súdu o maloletú W. D., K.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny O., dieťa matky S. W., K.. XX.XX.XXXX, O. G. XXX/XXX, G., zastúpenej JUDr. Michaelou Mihalcovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Fatranská 2/E, a otca Q. D., K.. XX.XX.XXXX, O. O.Á. XXX/X, G., o úpravu práv a povinností rodičov k maloletej, o odvolaní otca aj matky proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 15P/64/2024-103 zo dňa 10.04.2025 takto

rozhodol:

I. Mení rozsudok vo výroku II. tak, že otec je povinný platiť na výživu mal. W. sumu 115 Eur mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 9.7.2024 do budúcnosti.

II. V prevyšujúcej zamietavej časti nad sumu 115 Eur vo výroku IV. potvrdzuje.

III. Zrušuje rozsudok vo výrokoch III. a V. a v rozsahu zrušenia vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Matka sa návrhom domáhala úpravy práv a povinností rodičov k maloletej W.. Navrhla ju zveriť do jej osobnej starostlivosti a určiť výživné zo strany otca v sume 150 eur mesačne od 01.01.2023 do budúcnosti. Navrhla, aby súd zaviazal otca nahradiť matke trovy konania.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Bardejov ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozhodol tak, že cit.:

„I. Súd s c h v a ľ u j e rodičovskú dohodu v tomto znení:

Maloletá W. D., K.. XX.X.XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky S. W., K.. XX.X.XXXX, ktorá je oprávnená a povinná sa o maloletú osobne starať, pričom právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok majú obaja rodičia.

Styk otca s maloletou sa n e u p r a v u j e .

II. Otec maloletej Q. D., K.. X.X.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výchovu a výživu maloletej W. D., K.. XX.X.XXXX sumou 75,- eur mesačne vždy do 20.dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky maloletej S. W., K.. XX.X.XXXX, od 9.7.2024 do budúca.

III. Dlžné výživné na maloleťu W. D., K.. XX.X.XXXX za obdobie od 9.7.2024 do 10.4.2025 vo výške 730,66 eur je otec maloletej Q. D., K.. X.X.XXXX p o v i n n ý zaplatiť k rukám matky maloletej S.Í. W., K.. XX.X.XXXX v splátkach vo výške 15,- eur mesačne splatných spolu s bežným výživným, so začiatkom plnenia splátok počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pod následkom straty výhody splátok v prípade neuhradenia ktorejkoľvek splátky riadne a včas, čím nastane splatnosť celého plnenia.

IV. V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

3. Súd svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na ust. § 24 ods. 1, 4, 5, 6, § 25 ods. 1, 2, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1-5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“).

4. Súd na základe zhodného vyjadrenia účastníkov a kolízneho opatrovníka rozhodol tak, že schválil rodičovskú dohodu, ktorou bola maloleťá zverená do osobnej starostlivosti matky, a to s prihliadnutím na jej vek a potreby. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že výlučnú osobnú starostlivosť o maloleťu s poukazom na jej vek zabezpečuje matka, otec maloleťu navštevuje len nepravidelne a finančne neprispieva, prinesie maloletej ovocie, sladkosť. Matka je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok v sume 473,30 eur mesačne od januára 2025 a od februára 2025 v sume 483,30 eur mesačne, tiež poberá prídavky na 3 deti v sume 180 eur mesačne. Okrem vyživovacej povinnosti k maloletej má ďalšie 2 vyživovacie povinnosti, k maloleťmu E., ktorý navštevuje W. školu, momentálne na neho poberá výživné od otca v sume 170 eur mesačne a k maloleťmu U., ktorý navštevuje X. Y. G. školy G. a momentálne má určené výživné od jeho otca v sume 130 eur mesačne. Matka súdu zdokladovala mesačné výdavky na bývanie, stravu, hygienu oblečenie pre seba aj pre maloleté deti, o ktoré sa stará. Výdavky na maloleťu súbežné, primerané veku a potrebám maloletej v tomto veku.

Otec maloletej je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 10.08.2024, nepoberá žiadne sociálne dávky, ani dávky sociálneho poistenia, bol brigádniccky mesiac v K., kde mal príjem cca 860 eur. Otec sám uviedol, že hrá na automatoch, niekedy vyhrá, niekedy prehrá. Tiež si privyrába V. L., čo je nepravidelné. Otec tvrdí, že prácu si hľadá, nikde ho nezobrali, chce sa zamestnať, nemôže sa zamestnať na Slovensku, lebo má exekúcie. Navrhol určiť minimálne výživné, maximálne 50 eur mesačne. Otec má ešte ďalšie 2 vyživovacie povinnosti k maloletej Š. D. a k W. E.. Tvrdil, že má aj iné deti, ale nie je zapísaný ako ich otec. Súdom prvej inštancie neboli zistené žiadne obmedzenia na strane otca, ktoré by mu bránili vo výkone práce či v dosahovaní príjmu. Otec býva v byte u svojej matky, ktorá je invalidná dôchodkyňa, býva tam aj jeho plnoletý syn Q. D..

Súd pri určení výšky výživného vychádzal z toho, že o maloleťu sa osobne stará výlučne jej matka. Vychádzal z oprávnených a primeraných výdavkov maloletej, zo schopností a možností príjmových pomerov oboch rodičov. Matka si plní svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletej tým, že jej zabezpečuje domov, stravu, oblečenie a všetky potreby. Suma, ktorú určil súd vo výške 75 eur mesačne, pokryje väčšiu časť bežných priemerných výdajov maloletej. Ak otec prispeje na výchovu a výživu stanovenou sumou, spolu s rodinnými prídavkami, ktoré poberá matka, budú uhradené všetky výdaje maloletej v celom rozsahu. Matka má obmedzené možnosti na ďalší príjem, jej príjem je pevne daný.

Otec si vedel brigádniccky privyrobit' aj sumu 860 eur, momentálne žije z hry na automatoch, či vykonáva V. R.. Dokonca otec dokáže uhradiť aj ním uvedený úver, aj keď bez jeho preukázania, a preto musí zarobiť finančné prostriedky aj na zabezpečenie svojho dieťaťa. Stanovená suma 75 eur dokonca zodpovedá aj tzv. tabuľkovému výživnému z potencionálneho príjmu otca 860 eur pre dieťa predškolského veku a pri zistení 3 vyživovacích povinností otca, čo predstavuje 9 % z jeho príjmu.

Súd v prevyšujúcej časti návrh matky zamietol. Rovnako zamietol aj návrh matky, ktorým žiadala spätné výživné pred podaním návrhu na súd, nakoľko súd nemal preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by bránili matke uplatniť nárok na výživné včasným podaním na súde. Matka ani počas konania uvedené dôvody netvrdila a nepreukázala.

V bode 31. odôvodnenia súd vypočítal dlžné výživné na maloleťu za obdobie od 09.07.2024 do 10.04.2025 v celkovej sume 730,66 eur, ktoré je otec povinný uhradiť k rukám matky v splátkach vo výške 15 eur mesačne od právoplatnosti tohto rozsudku spolu s bežným výživným pod následkom straty

výhody splátok v prípade neuhradenia dlžného výživného riadne a včas, čím nastane splatnosť celého plnenia. Teda spolu mesačne do úhrady dlhu bude otec matke poukazovať spolu sumu 90 eur mesačne.

5. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP.

III. Obsah odvolaní rodičov a vyjadrenia matky k odvolaniu

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec. Nesúhlasil s výškou určeného výživného vo výške 75 eur mesačne z dôvodu, že je nezamestnaný, nemá žiadny príjem a touto sumou nedokáže prispievať na výživu a výchovu maloletej. Otec bol súdom vyzvaný na odstránenie väd odvolania. V doplnení k odvolaniu proti rozsudku uviedol, že je stále bez práce, nemá žiadny príjem, už na súde prvej inštancie uviedol, že bol chorý. Má chronický zápal stredného ucha, nemôže z tohto dôvodu Q. W. V.. Súdu už uviedol, že do K. pracovať za 300 alebo 500 eur asi nepôjde. Na základe toho žiadal zrušiť rozhodnutie súdu prvej inštancie. Súd určil výživné zo sumy 860 eur, pričom v K. bol zamestnaný len od 03.06.2024 do 31.08.2024, v tom čase bol stále vedený na úrade práce. Ako prílohu odvolania otec doložil Pracovnú zmluvu na dobu určitú od 03.06.2024 do 31.08.2024 zo dňa 27.05.2024, ktorú mu ponúkol zamestnávateľ B. W. s miestom výkonu práce J. D. B. Q. S..

7. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti výroku II., III. a IV., podala odvolanie v zákonnej lehote aj matka. Poukázala, že otec si vyživovaciu povinnosť riadne neplní. Ona sa o maloletú stará sama, otec jej osobnú starostlivosť nijako neposkytuje. Nesúhlasí so záverom súdu, že výživné vo výške 75 eur bude pre maloletú dostačujúce. Popri starostlivosti o maloletú si nevie nájsť serióznú stabilnú prácu a má ešte ďalšie 2 maloleté deti. Otec maloletej na jej potreby takmer vôbec finančne neprispieva. Návrh na začatie konania bol podaný v júli 2024 a odvtedy otec dieťaťa nijako nepreukázal, že by sa snažil nájsť si stabilnú prácu. Matka poukázala na zápisnicu z Cochemského stretnutia zo dňa 20.02.2025, kde sa otec vyjadril, že pre neho nemá význam zamestnať sa, lebo má exekúcie. To je dôkaz, že otec nemá oficiálny stabilný príjem schválne a ide o jeho rozhodnutie nezamestnať sa. Táto skutočnosť však vo výroku rozhodne nebola zohľadnená. Otec počas súdneho konania otvorene priznával, že si zarába neoficiálne ako I., pričom zarobené peniaze bez váhania hádže do hracích automatov. Otec peniaze má, ale ich nedáva na dieťa, ale do automatov. Súd správne konštatoval, že počas konania nezistil žiadne obmedzenia na strane otca, ktoré by mu bránili vo výkone práce či v dosahovaní príjmu. Otec dokonca býva v byte u svojej matky, a teda výdavky na domácnosť si delia, a ani nie je na ne sám. Matka považuje rozsudok súdu prvej inštancie za nedostatočný, pokiaľ ide o ochranu práv a oprávnených záujmov maloletej. Pri výške výživného takej, ako ju určil súd prvej inštancie, nie je schopná zabezpečiť maloletej primeranú životnú úroveň. Navyše aj kolízny opatrovník navrhol, aby výživné na maloletú bolo určené vo výške 150 eur mesačne. Žiadala, aby odvolací súd vo výroku o výške výživného a nadväzujúcich výrokoch zrušil, nakoľko je toto neprimerane nízke. Zároveň si uplatnila náhradu trov odvolacieho konania.

8. K odvolaniu otca zaslala matka písomné vyjadrenie. Opätovne zdôraznila, že otec na Cochemskom stretnutí pred vyšším súdnym úradníkom uviedol, že sa mu na Slovensku neoplatí zamestnať, lebo má exekúcie. Taktiež priznal, že na čierno robí I. a zarobené peniaze, ktoré nezdaňuje a neplatí odvody, hádže do hracích automatov. Zdôraznila, že chrípka nie je dôvodom na dlhodobú nezamestnanosť otca dieťaťa. Otec v odvolaní uviedol, že za 300 eur alebo 500 eur do K. robiť asi nepôjde. Poukázala, že minimálna mzda v K. je od 01.01.2025 stanovená na sumu 12,82 eur na hodinu. Len pri minimálnom snažení by pri 40-hodinovom pracovnom týždni otec vedel zarobiť cez 2.000 eur mesačne. Odvolanie otca matka považuje za účelové, v snahe za každú cenu znížiť svoju vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k maloletej. Zotrvala na odvolacích dôvodoch.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

9. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (ďalej len „odvolací súd“) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre zmenu rozsudku vo výroku o určení výživného podľa

§ 388 CSP; je dôvodné zrušiť rozsudok vo výrokoch o dlžnom výživnom a trovách konania a v rozsahu zrušenia vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

11. Odvolací súd nenariadil vo veci pojednávanie v zmysle ustanovenia § 384 CSP. „Jedine ak sa odvolací súd chce odchyliť od skutkových zistení súdu prvej inštancie na základe bezprostredne pred ním vykonaných dôkazov, musí dokazovanie sám zopakovať a zadovážiť si tak rovnocenný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov (§ 384 CSP) . Cieľom tohto postupu je, aby odvolací súd i s poukazom na princíp hospodárnosti (čl. 12 CSP) sám napravil vady v zistenom skutkovom stave a na tento účel vykonal dokazovanie. Pokiaľ ale odvolací súd nevidel dôvod pre odklon od skutkových zistení súdu prvej inštancie, ale na báze zadováženej už dokazovaním vykonaným súdom prvej inštancie chcel zdôrazniť ešte niektorú skutkovú okolnosť, nemusel dokazovanie zopakovať, prípadne doplniť a tým potom ani nariadovať pojednávanie na prejednanie odvolania.“ (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR č.k. 7CdoR/1/2024 zo dňa 28.02.2024).

12. Odvolací súd odvolaním napadnutom rozhodnutí neprehodnocoval skutkové závery, nemal preto dôvod dokazovanie zopakovať a nepovažoval ho za potrebné ani doplniť. V danom prípade odvolací súd sa neodchyľil od skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie.

13. Vo vzťahu k odvolacím námietkam odvolací súd v prvom rade zdôrazňuje, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované zákonné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani aby prebral a riadil sa ním predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj napr. IV.ÚS 252/2004, I.ÚS 50/2004, II.ÚS 3/1997, II.ÚS 251/2003).

14. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúmaného rozsudku i argumenty predstreté rodičmi v odvolacom konaní bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky pre určenie výživného na maloleté dieťa vo výške určenej súdom prvej inštancie.

15. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Základné pravidlá pre určenie výšky výživného obsiahnuté v ust. § 75 Zákona o rodine sa vzťahujú na všetky druhy vyživovacích povinností a príspevkov, pričom je dlhoročnou zaužívanou praxou v súdnych konaniach stanoviť ich rozsah zo základu predstavujúceho čistý príjem (aj potencionálny) povinnej osoby.

17. Pri uplatnení daného princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká, zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné. Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR z 20.02.2019, sp. zn. 3Cdo/236/2018, tvorba právnej vety: najpravo.sk;).

18. Princíp potenciality príjmov nevyžaduje detailné preukázanie všetkých príjmov povinného, pretože použitím tohto princípu súd podľa charakteru správania sa povinného vymedzuje fiktívny (prezumaný príjem), ktorý je následne základom pre určenie výživného na dieťa (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31. marca 2021, sp. zn. 5Cdo/14/2021, zdroj: nsud.sk; tvorba právnej vety: najpravo.sk).

19. Odvolací súd poukazuje na ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine, v zmysle ktorého má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. V kontexte uvedeného má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď pri posudzovaní výšky výživného nezohľadnil výdavok týkajúci sa splácania úveru, keďže tento výdavok je potrebné v zmysle ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine posúdiť ako výdavok, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť, vzhľadom na to, že výživné predstavuje prednostnú pohľadávku pred všetkými ostatnými výdavkami. Každý rodič má teda povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa, až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb. Zákon zásadne nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo iné potreby. Súdny ani nemajú povinnosť konkrétne skúmať otázku výšky životných nákladov rodiča, o vyživovacej povinnosti ktorého sa koná. Preukazovanie výdavkov povinného rodiča však môže slúžiť ako dôkaz na stanovenie jeho životnej úrovne, avšak nie ako dôkaz, že rodič nemá dostatok finančných prostriedkov na to, aby plnil primeranú vyživovaciu povinnosť k svojmu dieťaťu.

20. Matka si plní vyživovaciu povinnosť výlučnou osobnou starostlivosťou o maloleté dieťa. Pri stanovení rozsahu výživného je dôvodné prihliadať na mieru osobnej starostlivosti matky a absencia nemateriálneho plnenia v podobe rovnakej miery osobnej starostlivosti by zo strany otca pochopiteľne a rozumne mala byť kompenzovaná plneniami materiálnymi, konkrétne napr. platením výživného vo zvýšenej miere. Obligatórnym zákonným hľadiskom pri určovaní výšky výživného je osobný výkon starostlivosti, ktorý Zákon o rodine nepochybne kladie na roveň finančnému zabezpečeniu výživy (porovnaj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10.11.2011, sp. zn. IV. ÚS 489/2011).

21. Určenie výšky výživného na maloleté dieťa je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci nezameniteľných s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Každé jedno rozhodnutie o výživnom na maloleté dieťa je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady (porovnaj č.k. 5Cdo/87/2017). Pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk na určenie výživného postupujú súdy diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na určitých striktných hraniciach (porovnaj č.k. 8Cdo/50/2017).

22. Výživné pre dieťa slúži nielen na uspokojovanie všetkých odôvodnených hmotných potrieb, ako je jedlo, ošatenie, obuv a podobne, ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa, jeho kultúrne, rekreačné potreby a podobne. Ak sú reálne možnosti oprávnených rodičov väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Z charakteru výživného ako dávky zročnej do budúcnosti vyplýva, že nemožno všetky výdavky preukázať, keďže budú vznikať až v budúcnosti.

23. Otec v odvolaní namietal, že nemá žiadny príjem, je evidovaný ako nezamestnaný a zo zdravotných dôvodov už nemôže pracovať ako Q. W. V. Otec však na stretnutí rodičov na súde prvej inštancie v rámci Cochemského modelu sám uviedol že si vie zarobiť ako I., a keď vyhrá na automatoch, dokáže zaplatiť úver aj za matku.

24. Odvolací súd preto pri zmene výšky výživného na maloletú postupoval v súlade s ustanovením § 75 ods. 1 Zákona o rodine, uplatnil princíp potenciality príjmu otca, tiež prihliadol na jeho možnosti, schopnosti a doterajšiu pracovnú prax.

25. Otec svoje tvrdenie, že vzhľadom na jeho zdravotný stav už nemôže vykonávať prácu Q. W. V. náležitým spôsobom nepreukázal objektívnymi lekáorskými správami, z ktorých by tieto skutočnosti vyplývali.

26. Z verejne dostupného internetového portálu www.profesia.sk vyplýva, že plat Q. W. V. v Prešovskom kraji závisí od skúseností, komplexnosti prác (strechy, zemné) a či ide o zamestnanca alebo živnostníka. Orientačné rozpätie platu je zvyčajne okolo 10 až 15 eur na hodinu. Pri 40-hodinovom pracovnom týždni a zárobku 10 eur/hod. by tak mesačná mzda brutto predstavovala výšku 1.600 eur; t.j. 1.200 eur v čistom. Pri 40-hodinovom pracovnom týždni a zárobku 15 eur/hod. by tak mesačná mzda brutto predstavovala výšku 2.400 eur ;t.j. 1.760 eur v čistom.

27. Pri určovaní výšky výživného pre maloleté deti odvolací súd podporne vzal do úvahy materiál Ministerstva spravodlivosti SR z roku 2024, ktorého cieľom je zjednotiť postup pri určení výživného (<https://www.justice.gov.sk/aktualne-temy/ministerstvo-spravodlivosti-sr-zjednocuje-postup-pri-urceni-vyzivneho/>).

28. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti otca (otec je nositeľom troch vyživovacích povinností) pre mal. W., ktorá je v predškolskom veku, podľa tabuľkového výživného tejto etape života dieťaťa prislúcha percentuálny podiel 9 % z čistého mesačného príjmu (aj potencionálneho) povinného rodiča (12 x 9), t.j. 108 eur mesačne až (17,6 x 9), t.j. 158 eur. Pri tomto rozpätí 108 eur až 158 eur odvolací súd určil výšku výživného v sume 115 eur mesačne s poukazom na oprávnené mesačné výdavky maloletej a tiež na to, že časť jej výdavkov môže matka uhradiť z prídavku na dieťa, ktorý na maloletú poberá.

29. Otec sám v prílohe odvolania predložil odvolaciemu súdu Pracovnú zmluvu na dobu určitú zo dňa 27.05.2024 uzatvorenú so zamestnávateľom B.M. W. na dobu určitú od 03.06.2024 do 31.08.2024, na základe ktorej pracoval ako P.Ý. V. B. J. R. s miestom výkonu J. D. B. Q. S.. Bol dohodnutý štandardný týždenný pracovný čas v rozsahu 35 až 32 hodín, pondelok až piatok s hodinovou mzdou 14,50 eur. Ak boli nariadené nadčasy v sobotu, dohodnutá mzda bola zvýšená o 25 % príplatok. Z uvedenej pracovnej zmluvy tiež vyplýva, možnosť získať dávky v nezamestnanosti podľa K. sociálneho zákonníka po splnení povinnosti zaregistrovať sa na príslušnom úrade práce do troch dní od zistenia dňa ukončenia pracovného pomeru. Otec odvolaciemu súdu nepreukázal, že využil túto možnosť poberať dávky v nezamestnanosti po skončení pracovného pomeru v K..

30. Okrem vyššie uvedených skutočností odvolací súd pre zmenu výšky výživného na maloletú zo strany povinného otca vzal v úvahu aj skutočnosť, že otec vykonáva V. R. za odplatu a získava príjem aj z výhier na automatoch, preto je v jeho možnostiach a schopnostiach uhrádzať na výživu maloletej sumu 115 eur mesačne odo dňa podania návrhu matky do budúcnosti.

31. Odvolací súd nepopiera skutočnosť, že v starostlivosti o maloleté deti je súd v súlade s ustanoveniami § 35 a § 36 CMP povinný zistiť skutočný stav veci a vykonať za týmto účelom aj dôkazy, ktoré nenavrhl účastníci konania. To však neznamená, že účastník nemá svoju mieru procesnej aktivity na preukázanie rozhodných a dôležitých skutočností majúcich pre neho význam. Dôležité je ale zdôrazniť, že v mimosporových konaniach procesná aktivita súdu nesupluje pasivitu účastníkov konania, a nemôže byť vnímaná absolútne. Aktivitu účastníkov konania súd supluje vtedy a v takej miere, aká je potrebná na zistenie skutočného stavu veci.

32. „V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti nie je úlohou súdu dokázať pri pasivite účastníka, najmä majúcej znaky úmyslu zastierať skutočnosť, že tvrdenia účastníka sú pravdivé, respektíve nepravdivé, špeciálne vo vzťahu k určení vyživovacej povinnosti, ako v danom prípade, až do úrovne finančného, či majetkového auditu povinného rodiča nariadením znaleckého dokazovania. Dokazovanie predstavuje širokú škálu súdom využívaných prostriedkov na preukázanie potrebných skutočností. Príslušná metodológia dokazovania má za úlohu posunúť finálne zistenia k hranici objektivity, transparentnosti a preskúmateľnosti, pričom dokazovanie môže súd vykonávať ex officio alebo na návrh. Iba súd pritom rozhoduje o pripustení poskytnutých dôkazov. Platí však, i keď nie absolútne, že každý účastník konania primárne by mal preukázať svoje tvrdenia. Cielené prenášanie bremena dôkazu na súd odporuje zásade hospodárnosti a efektívnosti súdneho konania.“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo R/9/2025 zo dňa 28.08.2025).

33. Odvolací súd nevzhladol opodstatnenosť odvolacích námietok otca, zmenil výrok II. rozsudku podľa § 388 CSP, v prevyšujúcej zamietavej časti nad sumu 115 eur výrok IV. potvrdil a zrušil rozsudok vo výrokoch o dlžnom výživnom a súvisiacom výroku o trovách konania. V rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

34. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne o trovách prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 1 CSP).

35. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ust. § 378, § 219 ods. 3 CSP a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedoplňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené účastníkmi konania na pojednávaní na odvolacom súde by nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; účastníci ani nevzniesli žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.04.2002, č. 64336/01, vo veci LinoCarlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5Cdo/218/2009, 3Cdo/51/2011, 3Cdo/186/2012, 7Cdo/56/2011).

36. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov; § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).